

Skog & Ekonomi

NYHETER FRÅN DANSKE BANK

Chickenrace efter timmer i skogen

Inför jublande skogsägare utspelar sig en mördande kamp om timret i de svenska skogarna, när sågverken fortsätter höja priserna till stratosfäriska höjder. Med Corona-boomens vinster i ryggen har sågarna investerat i ökad produktion och mer timmer behövs för att positionera sig inför framtiden. Samtidigt har prishöjningarna på trävaror avstannat efter vårens uppgång. Fortsätter denna utveckling går detta, sågverkens chickenrace, rakt ned i den ekonomiska avgrunden. Parallellt kommer signaler om att nya investeringar sätts på halt. Där har vi SCA:s/Holmens jättesåg i Rundvik, Södras i Kinda och varsel från vissa bolag. Signalerar detta en kommande dämpning i produktionen? Läs vår analys på sid 7.

Köpläge på skog i Mellansverige?

Svealand är den region som halkat efter under de senaste tio årens skogsmarkshausse. Samtidigt är det just här vi ser de, i särklass, högsta prisökningarna på virket i skogen. Investerarna är borta från marknaden och nu är det grannarna som börjat köpa igen. Kanske en indikation på köpläge? Läs vår analys på sid 8.

Pappersmassan mot 1 700 USD/ton?

Efter hamnstrejker, gasexplosioner, nedläggningar och låga lager har den förväntade djupdykningen för massapriserna fått en trampolinartad vändning. Massapriserna går nu återigen mot nya rekordnivåer. Läs mer på sid 5.

-
- 2 *Temaartikel*
 - Gallringens uppgångar och fall
 - 4 *Skogsbolagen och Börsen*
 - Stora skillnader mellan skogsbolagen på börsen
 - 5 *Massamarknaden*
 - Vårrens på massan - men för hur länge?
 - 6 *Trävarumarknaden*
 - Oro i sågverksleden när prisuppgången gjort halt
 - 7 *Timmer & Massaved*
 - Virkespriserna fortsätter upp i hela landet
 - 8 *Råd till skogsägarna*
 - Dags att betala tillbaka till din fastighet
 - 9 *Kända profiler ger sin syn på virkesmarknaden*
 - Linda Andersson, VD Derome Timber "Med tanke på den lågkonjunktur vi är inne i så rullar det på förvånansvärt bra"
 - 10 *Fastighetsmarknaden*
 - Återfunnet intresse för tillköp
 - 11 *Ränta & Valuta*
 - Riksbanken missade det öppna kron-målet
-

Här kommer ett nytt nummer av nyhetsbrevet Skog & Ekonomi där vi serverar aktuell information från kända aktörer inom näringen, ger handfasta tips till dig som skogsägare och presenterar en ekonomisk analys av läget för skog och skogsprodukter. För dig som ännu inte är prenumerant, anmäl dig på www.danskebank.se/skog-och-lantbruk

Temaartikel: Gallringens uppgångar och fall

Johan Freij
Skogsexpert

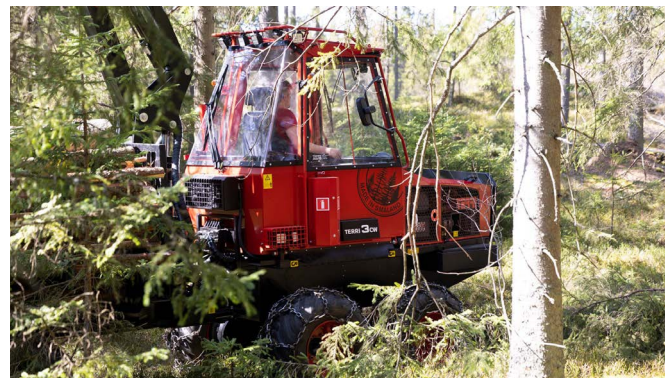
Dimensionshuggning dominerade in på 1960talet

Gallring som kvalitetshöjande metod i skog har en lång historia. När man söker sig bakåt i statistiken är det svårt att avgöra skillnaden mellan gallring och blädning eller dimensionshuggning.

Figur 1 visar dock tydligt att dimensionshuggning och gallring dominerade skogsbruket ända fram till i mitten av 1960-talet, då slutavverkningen som avverkningsform tog över allt mer. Tronskiftet skedde 1963 och därefter skedde en exceptionell ökning av förnygringsavverkningen som toppade i början på 1970-talet. Konjunkturen var het och tron på det nordiska skogsbrukets framtid svag, plantager på mer exotiska breddgrader ansågs då vara framtiden.

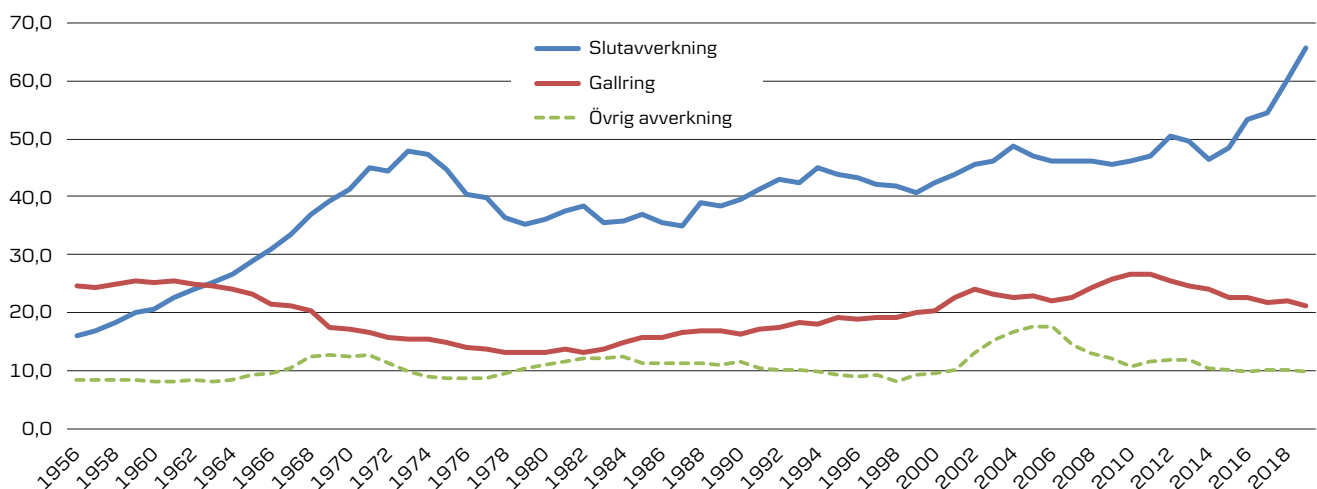
2019 – gallringens historiska bottenår

Efter oljekrisen 1973–74 följde en lång period av mycket svag ekonomi i skogssektorn med minskade avverkningsnivåer generellt. Gallringsandelens sluttande plan bottnade 1973

(24,5%). Därefter skedde en gallringens renässans efter att gallringsskördarna introducerades 1980. Skogsbruket fokuserade hårt på effektiv gallring med gallringsspecialister som exempelvis Sydved. Gallringen tog sedan volym från slutavverkningen ända fram till 2010 då gallringsandelen toppade på 38%. Efter stormar som Gudrun, Per, m.fl. så blev det tydligt att gallring sent i beståndets ålder ökade risken för stormskaador signifikant. Gallringsstrategier lades om, samtidigt som massavedspriserna var förhållandevis låga och förstagallring olönsam, vilket resulterade i ett långt fall för gallringen.

Figur 1. Bruttoavverkad volym m³sk, fördelad på Gallring, Slutavverkning och Övrig avverkning (exempelvis vindfällan, åkerkanter, etc.)

Andel gallring i procent av summan gallring & slutavverkning (exkl. övrig avverkning)

1956	1961	1965	1970	1973	1980	1984	1989	1993	1998	2003	2007	2010	2015	2019
61%	53%	44%	29%	24,4%	27%	29%	31%	30%	31%	33%	33%	37%	32%	24,4%

Från 2006 och framåt ser man också att den genomsnittliga medelstammen i landet minskar i gallringarna med 14 % från ca 0,11 till 0,095 m³fub/stam, se figur 2. Under avverknings-säsongen 2018/19 noterade andelen gallring rekordlåga 24,4%. Detta bedömer vi är det historiska bottenläget och med stor sannolikhet också den lägsta gallringsandel vi haft sedan skogsbruket introducerades i Norden*.

Figur 2. Medelstam, m³fub/stam, i snitt vid gallring i Sverige under perioden 1996 till 2022.

Källa: Skogforsk, Danske Bank

Gallringsambitionen ökar på nytt

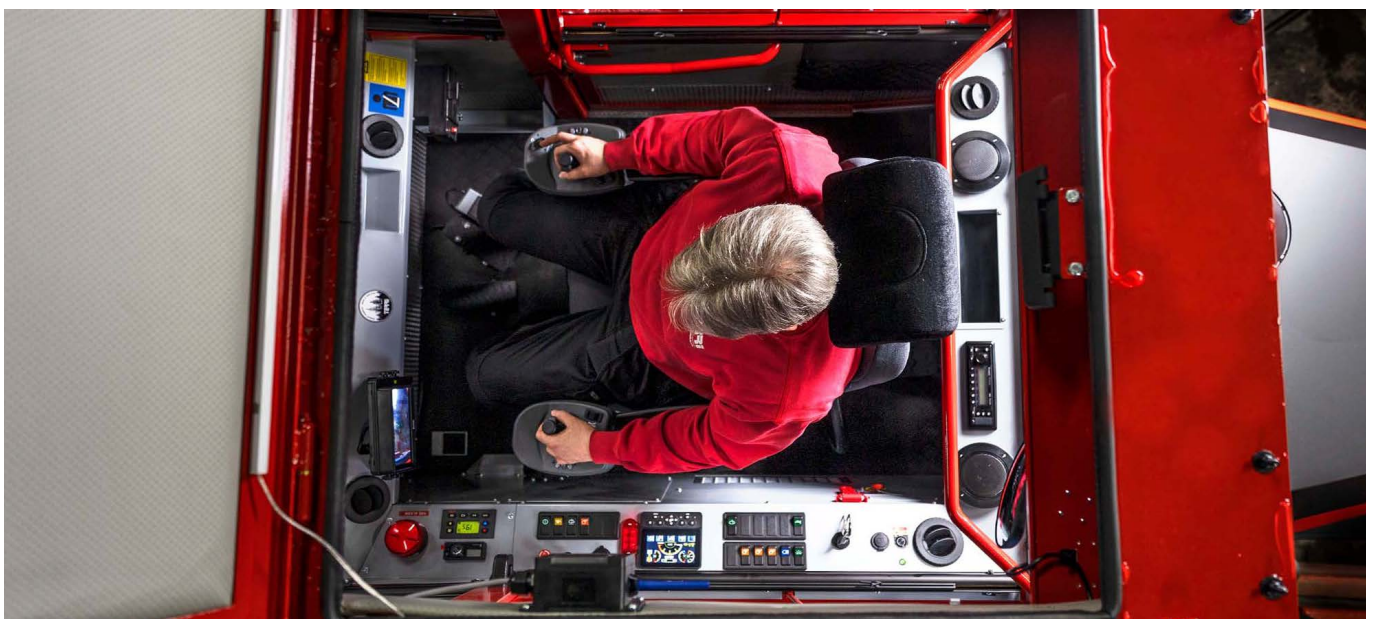
Sedan 2022 märks det ett kraftigt ökat intresse för gallring såväl från enskilda skogsägare som bolag och offentliga ägare. Tyvärr är perioden för kort för att statistiskt visa ett trendskifte. Samtliga vi talat med upplever dock denna trend och som ytterligheter noterar vi en ökning av gallringsandel från 15–30% till 27–40% i olika företag. Drivkrafterna är flera. Från enskilda markägare nämns att det nu finns de ekonomiska incitament att gallra när priserna höjts, även tidiga gallringar ger ett netto. Man känner att man åsidosatt gallring under en period och att skogarna blir mörka och tråkiga utan gallring. Från bolagshåll

nämns gallringen som viktig för både intäkter, framtida timmerkvalitet och massavedsförsörjning. Den ökade gallringsandelen innebär att man generellt minskar produktionen med ca 60–70% jämfört med slutavverkning. Detta ger naturligtvis ett ökat behov av maskiner och förare. En tydligt hämmande faktor för att gallringarna inte ökar betydligt mer är helt enkelt att det inte finns tillräckligt med skogskunniga förare att tillgå.

Krisartad brist på maskinförare

När vi frågar runt bland skogsföretagen växer det fram en krisartad bild i bristen på kunniga förare. Det finns flera drivkrafter i denna fråga. Dels blir avverkningarna mer tidskrävande med ökad andel gallring, dels har planeringen blivit mer komplex med ökad osäkerhet kring exempelvis artskyddsdirektivet. Dessutom har maskinflyttarna blivit längre när man inte kan samla åtgärder till vissa områden på samma sätt som tidigare. Vår åsikt är att detta bara är början på en långsiktig trend av mer komplexa och fragmenterade avverkningsåtgärder med mindre hyggen, större lövinblandning, fler tidskritiska åtgärder, hyggesfria metoder, etc. Allt detta kräver mer maskintimmar per avverkad kubikmeter. Vi har sagt det förut. Framtidens skogsbruk blir SVÅRARE & DYRARE men sannolikt ROLIGARE.

Den andra sidan är själva bristen på kunniga och skogsintresserade maskinförare. Ute i landet är det svårt att få tag på personal i största allmänhet. Även dagens unga maskinförare skall hinna hem och hämta barn, träna fotbollslaget, ha rimliga arbetstider. Allt färre ställer upp på skiftgång. På senare år har dessutom skogsbruket varit utsatt för ökad medial kritik vilken även träffat maskinförarna. Läger man då till att förarjobbet blir allt svårare med höga krav på både biologisk och teknisk kompetens är utmaningen uppenbar. Här finns dessutom ett ömsesidigt beroende mellan skogsbruket och en levande landsbygd. Samhällets, naturvårdens och skogsbrukets intressen går alla hand i hand i denna fråga. Är det kanske den ökade ROLIGHETS-faktorn i maskinförarjobbet som skogsbruket skall spela ut för att hitta rätt personal i framtiden?

* [Statistiken visar glidande 5-årsmedelvärden, vilket innebär att noteringen 2019 inkluderar avverknings-säsongerna 2017/18– 2021/22. Gallringsandel är beräknad utan hänsyn till "övrig avverkning".]

Skogsbolagen och Börsen

Stora skillnader mellan skogsbolagen på börsen

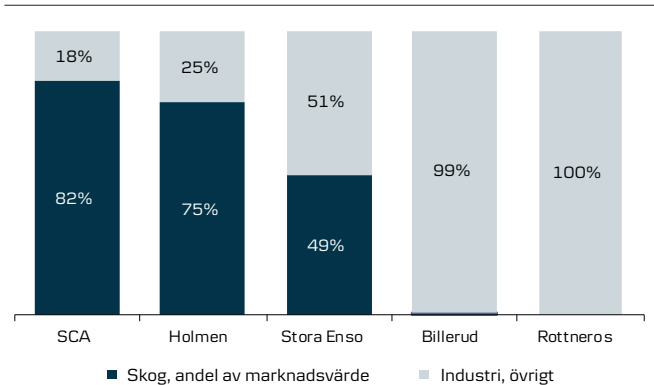
Det finns fem skogsindustribolag på den svenska börsen: Billerud, Holmen, SCA, Stora Enso och Rottneros. Även om de alla är verksamma i samma sektor skiljer de sig väldigt mycket åt vad gäller storlek, inriktning, tillgångar, strategi och värdering. Detta är viktigt att veta för investerare som överväger att köpa aktier i sektorn. Generellt kan sägas att SCA och Holmen främst är skogsägande bolag med industri där bokvärdet på skogen motsvarar 82 % respektive 75 % av marknadsvärdet, se fig 3. Det ger stabilitet men också dyrare aktier med mindre svängningar i aktiekurserna i både upp- och nedgång. Stora Enso befinner sig i ett mellanläge. Företaget har betydande industritillgångar, i och utanför Norden, men också skog, vars bokförda värde motsvarar 49 % av marknadsvärdet. Billerud och Rottneros är de två minsta bolagen och saknar bägge egen skog, vilket ger en större känslighet och risk men även större potentiell uppsida när vinsterna vänder uppåt.

Dessa skillnader återspeglar sig också i bolagens värdering på börsen. Ett av de mer stabila värderingsmått för cykliska bolag är att jämföra det skuldjusterade marknadsvärdet, förkortat EV (Enterprise Value), delat med det väntade rörelseresultatet före avskrivningar, EBITDA. Nyckeltalet EV/EBITDA är mindre känsligt för vinstsvängningar än det klassiska p/e talet som bygger på nettovinst per aktie. Baserat på konsensusestimaten för i år kan vi se att SCA och Holmen värderas högst, Stora Enso någonstans i mitten och Billerud och Rottneros lägst, se fig 4. Detta återspeglar företagets lönsamhet, här mätt som rörelsemarginal, men också mängden skog som bolagen äger.

Hittills i år har bolagen, med undantag för Rottneros, haft en relativt snarlik utveckling på börsen, med en uppgång på 8-12 %. Den ledande indikatorn för aktierna är, utan tvekan, massapriset. Historiskt kan vi se en god korrelation mellan priserna på långfibrig sulfatmassa och aktiekurserna. Här fungerar de massaterminerna som handlas på Shanghaibörsen som den kanske bästa ledande indikatorn, se fig 5. Där priskurvorna, i skrivande stund, pekar uppåt.

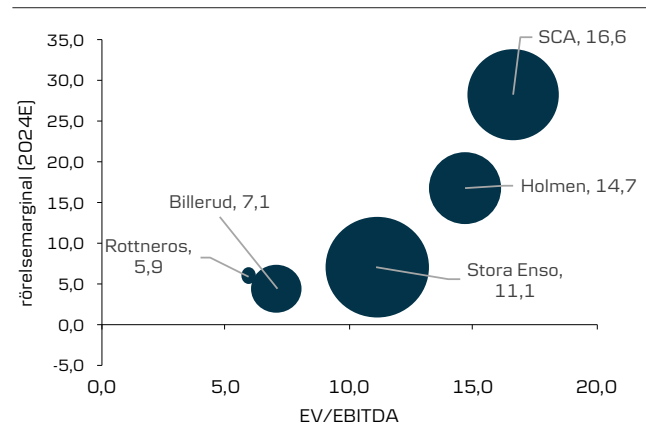

Figur 3. Andel av bolagens börsvärde som utgörs av skog (bokfört värde) respektive industri

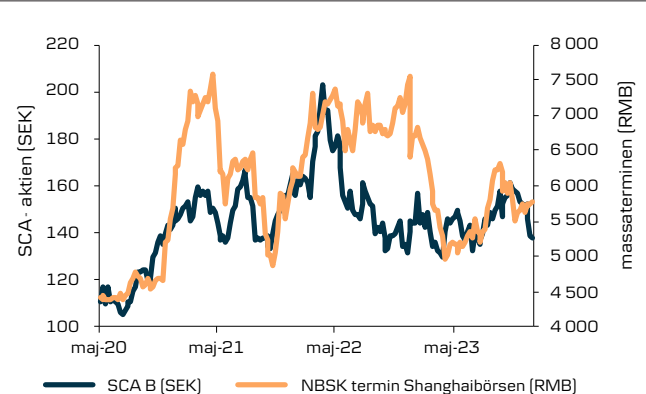
Källa: FactSet

Figur 4. Värdering av skogsbolag på börsen och rörelsemarginal (storleken på bollarna representerar bolagens marknadsvärde)

Källa: FactSet

Figur 5. SCA-aktien och massaterminen på Shanghaibörsen

Källa: FactSet

Massamarknaden

Oskar Lindström
Skogsanalytiker på
Danske Bank Markets Sverige.
www.danskebank.com

Vårrus på massan – men för hur länge?

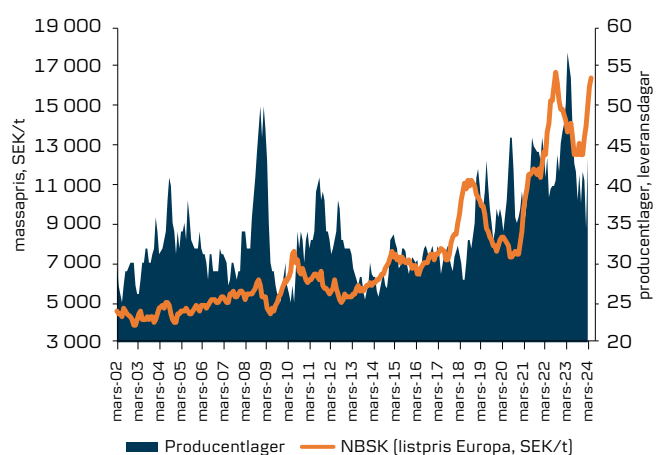
Massapriserna formligen rusar. Sedan årsskiftet har listpriset på långfibrig sulfatmassa i Europa ökat med 290 dollar per ton (23%) och kortfibern har ökat ännu mer, över 370 dollar per ton, eller 37%. Det som skapat detta vårrus är en kombination av minskat utbud och låga lager. Utbudet har minskat pga. gasexplosionen på Metsäs nya massabruk i Kemi som är ur funktion till i sommar, ytterligare en oväntad nedläggning i Kanada, samt ett behov av lageruppbyggnad hos europeiska och nordamerikanska massaköpare. Producenternas lager fortsätter dessutom att vara relativt låga (37 dagar i slutet av april) vilket skapar förväntningar om ytterligare prishöjningar hos oss prognosmakare. Priset på långfibrig sulfatmassa är idag (27 maj) strax över 1 530 dollar per ton. Prognosinstitutet RISI har lagt in en pristopp på 1 665 dollar till hösten. Vi själva skulle inte bli förvånade om priserna når över 1 700 dollar, sett till hur stark marknaden är just nu.

Frågan är vad som händer i höst, när volymerna från Kemi är tillbaka och många köpare sannolikt byggt upp sina lager och sitter nöjda. Som exempel spår RISI att priserna faller tillbaka och når 1 400 dollar per ton nästa sommar. Detta är visserligen ett tydligt prisfall men ned till en historiskt, mycket hög, prinsnivå.

Flera saker kan dock hända. Det pågår just nu diskussioner om en möjlig hamnstrejk i British Columbia och redan till sommaren kan skogsbränder i Nordamerika komma att påverka produktionen, vilket vi såg förra året. Bristen på ved i Kanada kan också leda till ytterligare kapacitetsneddragningar. I Europa kan vi få se strejker i exempelvis Finland, vilket har hänt två gånger redan. Dessutom är det inte osannolikt med kapacitetsnedläggningar av resterande mindre massabruk. Även där är det mest sannolikt i Finland som drabbats hårt av utebliven flis från Ryssland.

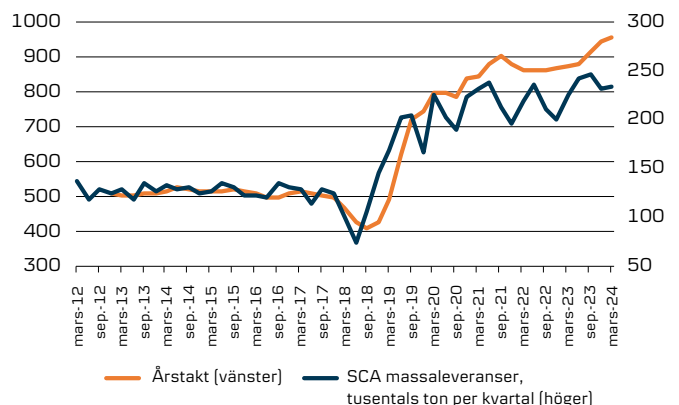
Som vi ser det i ett längre perspektiv är det ändå mycket som talar för att långfibrermarknaden kommer att fortsätta att vara strukturellt underförsörd. Givet vedbristen i Kanada, kombinerat med äldre anläggningar så kommer det troligen ytterligare kapacitetsnedläggningar där. Samtidigt har vi svårt att se någon betydande expansion av massacapaciteten i Norden med nuvarande tigha vedförsörjningssituation. I så fall skulle det röra sig om mindre flaskhalsinvesteringar. Exempelvis kan SCA tänkas se över möjligheterna till en kapacitetsökning i Östrand, nu när man flyttat den mekaniska massaproduktionen till en ny linje. Vi ser dock inget som tyder på något beslut den närmsta tiden, ska tilläggas.

Figur 6. Massapriser och globala producentlager (långfibrig sulfatmassa)

Källa: FOEX, RISI, PPPC

Figur 7. SCA massaproduktion, tusentals ton

Källa: Bolagsrapporter, Danske Bank

Trävarumarknaden

Oro i sågverksleden när prisuppgången gjort halt

Efter vårens stadiga prisuppgång för trävaror på 5-10 % så förväntade sig nog många att detta bara var början på en längre uppgång. USA såg ut att bli den marknad som skulle driva priserna till fortsatt högre nivåer. Så blev det inte och nu är oron stor för vad som kommer under sommaren. Sågverken är i trängande behov av fortsatta prishöjningar.

Med facit i hand så kan vi konstatera att vårens uppgång främst drevs av låga kundlager, produktionsbegränsningar orsakade av timmerbrist samt en strejk i Finland snarare än bättre underliggande efterfrågan. Nu har kunderna byggt upp sina lager samtidigt som efterfrågan inte förbättrats. Detta medan många sågverk har sågat för fullt till allt högre timmerpriser. Framförallt är det på sågad fura som balansen blivit negativ då det varit en högre tillgång på tall- än på grantimmer generellt.

Varken bra eller riktigt dåliga marknader

Gör Det Själv-sektorn är ljuspunkten medan större byggprojekt fortfarande lyser med sin frånvaro. Många säger att ingen exportmarknad är bra men inte heller riktigt dålig. Undantaget är Kina som i princip verkar slutat importera nordiska trävaror pga lageravveckling. I USA, där husbyggandet ändå hållit uppe relativt väl, är trävaror just nu inne i en väldigt svag fas. Högt utbud, både från sågverk i Kanada och sydöstra USA, innebär att priserna är allt för låga för nordiska producenter, även vid nuvarande valutasituation, se figur 8. Den enda exportmarknad som beskrivs som relativt god är Egypten och Mellanöstern.

Försiktiga köpare kan bädda för prisuppgång

Kunder i både Sverige och utomlands är tydligt märkta av de senaste årens prisvolatilitet och mycket osäkra på marknadsutsikterna framöver. Rädslan att bli sittande med för höga lager gör att man endast köper för det kortsiktiga behovet. Kanske är detta också nyckeln till ett ljusare scenario i höst. Små förändringar i utbudet kan snabbt leda till att balansen tippar över i en uppåtgående spiral. Närmast till hands ligger neddragningar och nedläggningar bland förlusttyngda sågverk, men också oförutsedda händelser som hamnstrejker eller kanadensiska bränder kan lätt vända situationen. Det är fortfarande på den prispressade USA-marknaden som vi tror att vändningen kommer. Sen har vi jokern Kina med sitt volatila köpbeteende. Hittills i år har denna marknad varit mycket svag, men lagren är låga och utbudet från Ryssland begränsat. När kinesiska importörer börjar köpa kan det vända snabbt.

Vi har svårt att prestera ett tydligt huvudscenario i detta läge. Sågverken kan, mycket väl, få se sänkta priser i närtid. Samtidigt så har timmerpriserna vänt upp ytterligare i hela Europa, se exemplet Österrike, figur 9. Många sågverks smärtgräns är nära att passeras, vilket indikerar att produktionen kommer att begränsas. Därför väljer vi att tro på en försiktig prisuppgång på trävaror till hösten. Allt hänger dock på att den underliggande konsumtionen successivt förbättras.

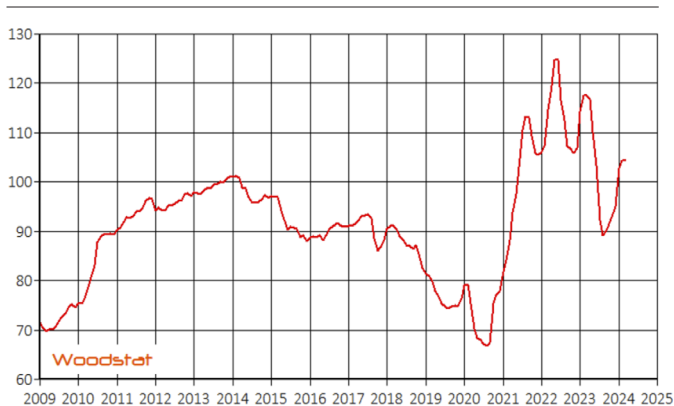

Figur 8. USA priser på futures för 2X4" barrträvaror, USD/tusen board feet. Observera: Priserna indikerar en viss prishöjning i juli då dessa ligger två månader före.

Källa: Nasdaq

Figur 9. Österrike timmerpriser EUR per M³ på bark, vid bilväg. Senaste notering mars.

Källa: Woodstat

Timmer & Massaved

Virkespriserna fortsätter upp i hela landet

Alla gamla sanningar vad gäller virkespriser är sedan länge borta. Vi ser prishöjningar i hela landet på timmer och sista ordet är nog inte sagt, så vi tror på ytterligare, smärre prishöjningar med tyngdpunkt på gran. Om än något lugnare så är pristrenden positiv även för massaveden, framförallt i norr. Bruken kommer att köra för fullt efter nya rekordpriser på pappersmassa. Energivedspriserna står också på topp där värmeverken fortfarande snor volymer framför massabruken. Här ser vi indikationer på en mer utplanande marknad där det senaste årets lokala, extrempriser inte upprepas.

Chickenrace i skogen – vem viker sig?

Just nu pågår ett chickenrace i de svenska skogarna. Framför allt är det timret som är väldigt hett, där prisutvecklingen fortsatt drivs av en hög efterfrågan. Känslan just nu är att sågverken lägger i högsta växeln och positionerar sig inför framtiden. Virket får kosta vad det kosta vill! I detta chickenrace kör sågverken sida vid sida mot en avgrundsdjup ekonomi, med förhoppning om att "någon annan" ska vika sig. Nästan alla sågverk har investerat i ökad produktion i Corona-boomens spår, [se nyhetsbrev 3/2023]. Många trimmar nu in sin nya utrustning, som skall lägga grunden för en framtida expansion. Ett beslut om neddragning eller stängning, i detta läge, är naturligtvis oerhört svårt att fatta.

Avblåsta projekt, nedläggningar och varsel – nu kommer dom!

De flesta balansräkningar är fortsatt starka, men nu kan det gå fort och alla kistor har en botten. Frågan är vem som blir vinnare, den som bromsar eller den som gasar? Virket lär inte räcka och nu kommer signalerna om att vissa börjar dra i bromsen. Södra har redan avvecklat eller dragit ned på några enheter och slopar nu planerna på en helt ny såg i Kinda. För SCAs och Holmens gemensamma jättesåg i Rundvik är projektet nyligen avblåst mot bakgrund av ändrade omvärldsförutsättningar. Bergkvist Siljan har, i två omgångar varslat uppemot 50 personer med orsak råvarusituationen. Detta är några tydliga exempel som visar att vi sannolikt går mot en ny situation.

Gallringen ökar vilket minskar produktionen

Även om skogsägarna har varit svårflirtade med sin avverkningsmogna skog, så är intresset större för att sälja gallring. Som vi nämnt på sidan 3 så ökar andelen kontrakterad gallring jämfört med slutavverkning. Kanske inte är så konstigt när skogsägarna i dag kan gallra till samma kubiknetto som man fick i slutavverkning för några år sedan. Orosmolnet är lokala brister på entreprenörer med lämpliga gallringsmaskiner. Som skogsägare skall du därför boka gallringarna i god tid, gärna plocka ihop fler bestånd för ökad effektivitet och säkerställa att du får rätt typ av maskin.

Ökade lager på timmer under våren

Vi har haft en lång period med låga och sjunkande råvarulager för både timmer och massaved, se tabell 1. På timmer upplevde dock sågverken en ljusning under första kvartalet och för hela landet ökade lagren med 10% jämfört med Q1-2023. Störst ökning var det i norra Sverige. Det skall dock poängteras att lagren fortsatt är historiskt låga, - 9% jämfört med

perioden 2018-23. Sydsverige har den tuffaste situationen. För massaveden är lagren låga och man måste gå till 2018 för att hitta liknande nivåer för landet som helhet. Situationen har förbättrats i Norrland medan det är fortsatt mycket låga lager i Sydsverige. Om vi summerar signalerna så har flödet av timmer ökat, dock till extrema priser.

Tabell 1. Lagerutveckling.

	Skillnad Q1-24 kontra Q1-23	Skillnad Q1-24 kontra Q1-snitt 2018-23
Barrsågtimmer		
Vb 1	17%	-5%
Vb 2	11%	-4%
Vb 3	-10%	-19%
Vb 4	12%	-12%
Hela landet	10%	-9%
Massaved		
Vb 1	2%	-19%
Vb 2	-1%	3%
Vb 3	-7%	-15%
Vb 4	-25%	-19%
Hela landet	-7%	-13%

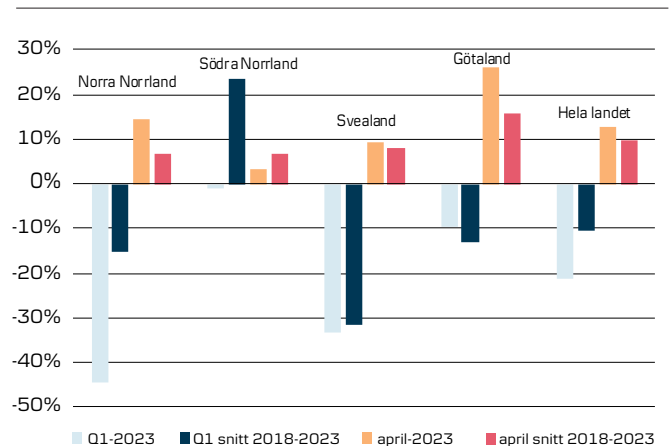

Källa: Skogsstyrelsen, Danske Bank

Kraftig ökning för avverkningsanmälningar i april

Ytterligare en signal på att virkesflödena kan öka framöver är avverkningsanmälningarna, som tidigare legat lågt under en lång period. Anmälningarna visade på en kraftig ökning i april, se figur 10. Den största ökning noterades i Götaland, vilket signalerar ett fortsatt ökat utbud av virke. Då skall man komma ihåg att för hela kvartal 1, 2024 var siffrorna ned både från förra året och snittet 2018-23.

Figur 10. Nivå avverkningsanmälningar 2024 Q1 och april jämfört med 2023 och snittet 2018-2023.

Källa: Skogsstyrelsen

Råd till skogsägarna

Ludvig Björkman
Skogs & Lantbruksspecialist
Danske Bank Växjö/Kalmar
www.danskebank.se

Dags att betala tillbaka till din fastighet
Råvaran från skogen fortsätter att vara extremt eftertraktad och vi upplever nu fortsatt febril jakt efter virke i hela landet. Bläcket på virkesprislisorna hinner knappt torka innan det är dags att

trycka nya. Det är utan tvekan säljarens marknad och en fantastisk situation för Sveriges alla skogsägare! Skogsstyrelsens prisstatistik för leveransvirke visar också på en fortsatt ökning, se figur 11. Notera då att prisökningarna på avverkningsuppdrag och leveransrotköp är ännu större. I tider som denna är det uppenbart att den skogsägare som tillhandahåller leveransvirke är en stor förlorare prismässigt. Vi spår inga prissänkningar på något sortiment inom den närmsta tiden.

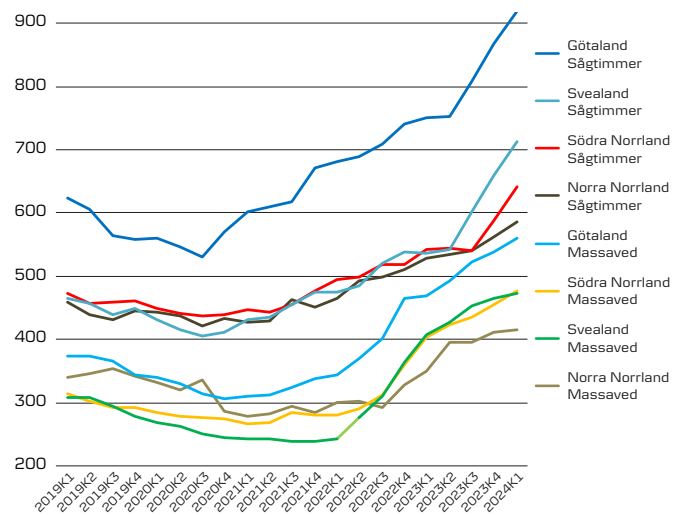
Södra Sverige

Med risk att vi låter tjugiga, men timmermarknaden har gått från glödhet till feberusig! Det har sällan varit så enkelt att ge råd till skogsägarna. Det spelar ingen roll om det gäller gallring av klen björk, slutavverkning av gran, eller energivedsuttag – allt efterfrågas! Ta nu chansen och utnyttja höga rotnetton till att återinvestera en del av vinsten i din fastighet. Exempelvis ser vi ett generellt behov för upprustning av skogsbilvägar för att klara Biometrias nya vägklassning i Götaland. Ett annat är att rusta ekonomibygnader, nu när det är lättare att få tag på hantverkare.

- Rena bränsleavverkningar som klippning av åkerkanter är nu lönsamt
- Passa på att gallra klena och eftersatta bestånd
- Slutavverkning – vi fortsätter tjata om astronomiska timmerpriser, fördel gran
- Nu svärmar granbarkborren. Arbeta upp nya vindfällen och inventera din skog!

Figur 11. Virkespriser leveransvirke sågtimmer och massaved alla sortiment per region, kr/m³fub

Källa: Skogsstyrelsen

Mellansverige

Prisskillnaden mellan Syd- och Mellansverige fortsätter att minska. Timmerpriserna är på historiskt höga nivåer med Mellansvenska mått mätt. Ändå tror vi på fortsatta prishöjningar. Framför allt är det gran som efterfrågas före tall. Lokalt får vi, till och med, indikationer om att det finns gott om talltimmer. Fortsatt höga prisnivåer även på massaved och bränsleved, vilket ger ett exceptionellt bra läge att avverka. Även i Mellansverige finns ett behov av att rusta upp skogsbilvägarna, eller kanske skaffa sig en ny skogsbruksplan? Se till att återinvestera en del av vinsten i din fastighet!

- Fler och fler köpare dyker upp i regionen, hitta rätt kontakt för dig
- Granbarkborren svärmar så ut och inventera samt upparbeta vindfällan!
- Utnyttja massavedspriserna och gallra, inte minst eftersatta bestånd
- Starkt läge för slutavverkning, fördel gran

Norra Sverige

Fortsatt stor efterfrågan på råvaran och höga virkespriser i norra Sverige. Priserna hamnar dock lite i skymundan i jämförelse med Syd- och Mellansverige. Det Mellansvenska lågprisdiket har nu förflyttats norrut och ligger nu i norra Norrlands södra delar. Med det sagt är det svårt att avgöra vilka priser som egentligen betalas. Köporganisationernas timmerprislister är en djungel av diverse, mer eller mindre kända prispåslag. Vi har förstått att det inte är ovanligt med tillägg på 50 % utöver listans grundpris och även mer i vissa områden. Detta gör det nästintill omöjligt att jämföra virkespriser mellan olika aktörer. Här upplever vi en "tvåprismarknad" där prislisan nästan spelat ut sin roll. Därför är det viktigare än någonsin att ändå försöka jämföra priserna.

- Fortsatt bra läge att gallra
- Bra läge för all slutavverkning
- Se till att få del av tillägg och påslag utöver grundpriset

Kända profiler ger sin syn på virkesmarknaden

Måns Johansson
Koncernchef VIDA

Trävaror: Vi har sett prishöjningar på ca 8-10 % under våren, vilket vi trodde var första steget på en längre uppgång. Uppgångskänslan har bytts till utplanning. Bakgrunden är bl.a. de väldigt pressade USA-priserna, samt en något ökad produktion mot en svag konsumtion. I sydöstra USA har sågproduktionen av sydstatstall ökat kraftigt. På dessa sortiment ligger priserna extremt lågt, under 300 USD/boardfeet. Svensk gran ligger dock i ett högre kvalitetssegment och byggandet rullar på bra. Så även om USA är sämst nu så kan det också vara där det vänder framöver.

Timmer: Med exceptionellt höga timmerpriser så har ändå utbudet varit lågt och eldat på priserna. Läget har dock ändrats till ett ökat flöde de senaste veckorna. Med rotstående lager så släpar timmerkostnaden efter för sågverken. Men i höst, när priserna som betalas nu kickar in i resultaten, då kommer svenska sågverk att visa katastrofala siffror om inte trävarupriserna höjs.

Massaved och flis: Mycket stark efterfrågan och fortsatta prishöjningar.

Roger Johansson
Virkeschef Mellanskog:

Trävaror: Det är fortsatt tufft för sågverken och vi tror inte på en kraftigt förbättrad lönsamhet det närmaste året. Vi har visserligen sett ökande trävarupriser, under det senaste kvartalet, men marginalen äts upp av stigande råvarupriser.

Timmer: Flera sågverk har investerat, timmerbehovet är stort och vi ser en tydlig skillnad mellan utbud och efterfrågan. Det är troligt att vi får se fler timmerprishöjningar framöver.

Massaved: Efterfrågan är stor så vi ser inte någon prisnedgång i nuvarande marknadsläge.

Bränsleved: Bibehållen hög prisnivå då värmeverken inte får tag på den energived som krävs och precis som tidigare försvinner en del massavedsvolymer till värmeverken.

Linda Andersson
VD Derome Timber

Trävaror: Med tanke på den lågkonjunktur vi är inne i så rullar det på förvånansvärt bra. Ingen marknad sticker ut som särskilt stark, men vi ser försiktigt ökande priser, goda utleveranser och jag tror inte att någon bygger lager för tillfället. I Sverige är det ROT-sektorn som drar idag, men vi ser att försäljningen av nya bostäder har ökat under våren.

Timmer: Efter en lång period med lågt utbud känns det nu mer normalt. Samtidigt ser vi väldigt höga timmerpriser i marknaden där granen utmärker sig.

Massaved: Fortsatt stor efterfrågan och fortsatt höga priser.

Bränsleved: De höga priserna bör stabilisera sig. Pelletsmarknaden går däremot ner.

Anders Lindh
Divisionschef Moelven Timber

Trävaror: Våren har gett höjda priser drivet av låga lager och delvis på grund av hamnstrejken i Finland. Utbudet är lågt i både Norden och Europa men inte tillräckligt lågt för en bristsituation som ger prishöjningar. Marknaden är mycket avvaktande och det kommer att avgöras i juli-augusti om hösten blir ok. Läget är tufft för sågverken där ingen vill vika ned sig.

Höjs inte priserna i höst så tror jag vi får se nedstängningar i sektorn. Samtidigt har vi en valutafördel i Sverige och det är ännu tuffare på andra håll. Marknaderna i USA och Kina är sämst just nu. Det är också där som det kan vända upp, drivet av ett positivt byggande i USA och låga lager i Kina som brukar utlösa ett köptryck.

Timmer: Med dagens rekordpriser så avverkas det i bestånd med sämre skog som drar ned produktion och utbyten vilket späder på bristen. Jag vågar inte säga om vi nått pristoppen i detta marknadsläge.

Massaved: Mycket god efterfrågan och känslan är ett pristryck uppåt.

Skogsfastighetsmarknaden

Erik Backman
Skogs & Lantbruksspecialist
Danske Bank Östergötland
www.danskebank.se

Återfunnet intresse för tillköp

Första halvåret 2024 har snart passerat, Riksbanken har sänkt räntan 0,25% och fastighetsvärden har vaknat efter vinterns törnrosasömn. Färskt i minnet är 2023 med en

sättning på skogsmarkspriserna, men i andra vågskålen en virkesmarknad som fortsätter överträffa allas förväntningar. Fastighetstransaktionerna har hittills varit få under året och spekulanterna upplevs ofta ha det svårt att gaffla in vad rätt prisbild är på den spretande marknaden.

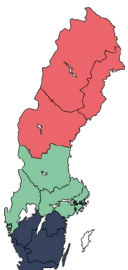
De aktörer vi pratat med summerar en stabil men något svagare marknad. Upplevelsen är att köp från nytillkomna utbor har minskat något, medan intresset för tillköp har ökat till tidigare års "normalnivåer". Enligt Ludvig & CO ökade andelen ortsbor som köpare till 48% under 2023 jämfört med 33% året innan. Sannolikt är det de höga virkespriserna som ger fler etablerade skogsägare både mod och ekonomi att köpa till mer skogsmark?

Har Mellansveriges skogsmark potential framåt?

Enligt prisstatistiken så har Mellansverige haft en mer dämpad prisutveckling jämfört med riket under de senaste fem och tio åren. Det senaste året backade dock priserna i hela Sverige, men då allra minst i Mellansverige, se tabell 2.

Tabell 2. Prisutveckling på skogsmark kr/m³sk, per region (nominella tal)

Region	Helår 2023	5 år	10 år
Norra	-4,2%	37,4%	50,7%
Mellersta	-3,6%	18,6%	38,8%
Södra	-6,9%	30,9%	62,1%
Sverige	-5,1%	27,9%	50,5%

Källa: Ludvig & CO

Svealand är däremot den del av landet där virkespriserna har haft allra starkast utveckling procentuellt under det senaste året och även de senaste tre åren. Med kraftigt ökande virkespriser i Mellansverige har avverkningstempot i regionen ökat och kassaflödet från skogsmarken stärkts. Hur stor påverkan har virkesmarknaden på fastighetspriserna i Mellansverige framåt?

Som vi skrev om i föregående nyhetsbrev så har virkesrika fastigheter inte tappat lika mycket i pris som ungskogsfastigheterna under 2023, intresset har alltså varit större för den

stående skogen än för skogsmarken. Om den trenden håller i sig och man värderar avverkningsbar skog så kan det mycket väl finnas potential i ökande skogspriser i den del av landet där den procentuella prisutvecklingen på virket varit högst. Har det igenskyfflade prisdiket för massaveden en potential att ge Mellansveriges fastighetspriser en skjuts uppåt?

Sofia Palmkvist
Skogsmästare,
Reg. Fastighetsmäklare
Areal, Jämtland
www.areal.se

Marknaden vaknar här i Jämtland efter en långsam vår. Vi har haft några fina avslut så här långt där utbudet på säljarsidan känns oförändrat jämfört med tidigare. Bland köparna ser vi möjligen något färre rena investerare och istället fler lokala intressenter som gör tillköp eller har anknytning till bygden. För Areal försäljningar låg prisbilden i Jämtland stabilt under 2023 och vår tro är att priserna håller i sig något år och sedan fortsätta sakta uppåt. De orosmoln vi ser som kan ha negativ inverkan på fastighetsmarknaden är artskyddsdirektivet och att det råder en stor osäkerhet kring fjällnära skog. Summerat har vi haft en positiv start på året med stort inflöde som marknaden visar bra intresse för.

Anders Henriksen
Skogsmästare,
Reg. Fastighetsmäklare
Skogsbyrågruppen, Dalarna
www.skogsbyragruppen.se

Här i Dalarna märker vi ett något ökat tryck på köparsidan, just nu lite färre spekulanter söderifrån men fler lokala köpare i budgivningar. Priserna håller i sig för de mindre fastigheterna. För större objekt var marknaden mer osäker under förra året och vi får se om den avvaktande marknaden består när vi kommer längre in på året. Framåt tror vi på en stor prisspridning och en fortsatt selektiv marknad. Med fler räntesänkningar på gång samt historiskt höga virkespriser tror vi att marknaden kan komma ta fart igen under hösten med lite stigande priser som följd. Det är dock till viss del beroende på om köparna söderifrån ökar igen.

Ränta & valuta

Gustav Sundén, Markroanalytiker Danske Markets, ger sin syn på ränte- och valutasituationen. <https://research.danskebank.com/research/>

Riksbanken missade det öppna kron-målet

Riksbanken ser fortsatt den pågående kronförsvagningen som "problematisk". Men med facit i hand så var det inget

som hindrade direktionen från att rösta igenom en räntesänkning redan i maj, på tvärs med vår förväntan om juni. Vi köper ändå inflationsargumenten bakom sänkningen, då svensk inflationen varit överraskande låg det senaste. Men samtidigt anser vi att Riksbanken därigenom försatte sin uppenbara chans att understödja den pressade kronan, åtminstone kortsiktigt. Faktum kvarstår dock, att Riksbanken ändå valde att sänka räntan indikerar att deras tidigare starka kronfokus nu börjar att luckras upp.

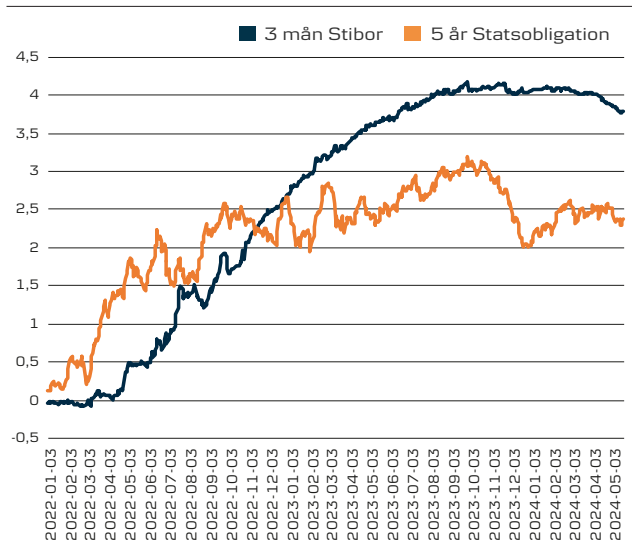
ECB har tydligt signalerat att de tänker sänka räntan i juni. Med det gick Riksbanken före ECB med sin maj-sänkning. Detta ökar risken för att kronan ska försvagas än mer gentemot euron under det kommande året. I USA har inflationsbekämpningen gått långsammare än förväntat. Fed har därmed kommunicerat att det kommer dröja ytterligare en tid tills de känner sig trygga nog att börja sänka sin styrränta. Vår tro är ändå att Feds första sänkning kommer i september, medan marknaden har prissatt en första räntesänkning först i november. Detta scenario indikerar en marginellt svagare dollar gentemot kronan det närmsta kvartalet. I ett längre perspektiv talar dock den starka amerikanska tillväxten och deras högre räntenivå för en starkare Dollar gentemot kronan. Framförallt lär ränteskillnaden utökas än mer, då Riksbanken spås sänka betydligt aggressivare än Fed de kommande åren.

För närvarande är det tydligt att de längre svenska räntorna tar rygg på amerikanska och europeiska. Givet den uppgång i långräntor vi såg under april tror vi dock att förväntningarna för såväl tillväxt som inflation, framför allt i USA, är för höga. Detta samtidigt som Fed också börjat stödköpa allt mindre statsobligationer. Därför ser vi en begränsad risk för att de längre räntorna stiger härifrån och därför behåller vi vår neutrala vy kring ränteriktningen över de kommande månaderna.

Om Danske Bank

Danske Bank är en nordisk storbank med global verksamhet och starka lokala rötter. I mer än 145 år har vi stöttat privatpersoner och företag att förverkliga deras ambitioner. Danske Bank etablerades i Sverige 1997 och erbjuder idag ett brett utbud av produkter och tjänster inom sparande och placeringar, pension och försäkring, finansiering och betalningar samt riskhantering. Danske Bank har en tydlig tillväxtambition i Sverige och levererar flexibla digitala lösningar och rådgivning för mer komplexa behov. Besök danskebank.se, twitter.com/danskebankse, facebook.com/danskebanksverige för mer information.

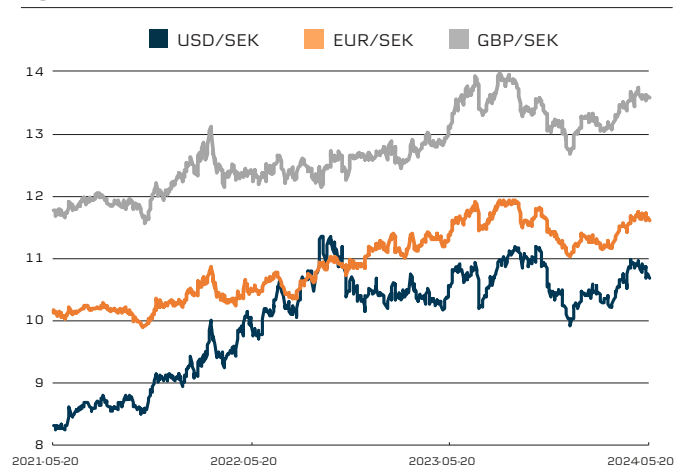
Figur 12. Ränta

Tabell 3. Prognos ränta & valuta Danske Bank

	Spot	3m	6m	12m
3m Stibor	4,15	3,83	3,58	3,12
5 år statsobligation	2,38	2,45	2,40	2,45
USD/SEK	10,69	10,75	11,14	11,36
EUR/SEK	11,61	11,50	11,70	11,70
GBP/SEK	13,57	13,22	13,30	13,30

Figur 13. Valuta

Källa ränta och valuta graf: Danske Bank och Macrobond

Ansvarig utgivare

Emma Fröddå
Affärsrådeschef, Skog och Lantbruk
Danske Bank Sverige
Telefon 076-724 28 17

Jag tar gärna emot synpunkter och idéer från dig som läsare. Skicka dem till: emma.froda@danskebank.se